

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Euroopan Siviilioikeudellinen Atlas](#) > [Eurooppalainen Tilivarojen Turvaamismääräys](#) > Portugal

Eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys

Portugali

Portugali

TOIMIVALTAISTEN TUOMIOISTUINTEN/VIRANOMAISTEN HAKU

Seuraavan hakutoiminnon avulla voi hakea tuomioistuimia/viranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia tietyn EU-tason oikeudellisen välineen suhteen. Huom. Vaikka annettujen tietojen täsmällisyys on pyritty varmistamaan kaikin mahdollisin keinoin, saattaa toimivallan määrittelyssä poikkeustapauksissa olla puutteita.

50 artiklan 1 kohdan a alakohta – Tuomioistuimet, jotka on nimetty toimivaltaisiksi antamaan turvaamismääräys

Käsiteltävään asiaan ja rahamääräiseen arvoon perustuva toimivalta määritellään tuomioistuinjärjestelmästä annetussa laissa (*Lei da Organização do Sistema Judiciário*, laki nro 62/2013, annettu 26.8.2013). Eurooppalaista tilivarojen turvaamismääräystä koskevassa menettelyssä toimivaltainen tuomioistuin on kullakin oikeudenkäyttöalalla seuraava:

- siviilioikeudellisia asioita käsittelevät keskusjaostot (*Juízos Centrais Cíveis*);
- siviilioikeudellisia asioita käsittelevät paikallisjaostot (*Juízos Locais Cíveis*) ja yleisiä asioita käsittelevät jaostot (*Juízos de competência genérica*);
- perheoikeutta käsittelevät jaostot (*Juízos de Família e menores*);
- työoikeutta käsittelevät jaostot (*Juízos do Trabalho*);
- kauppaoikeutta käsittelevät jaostot (*Juízos de Comércio*);
- täytäntöönpanoasioita käsittelevät jaostot (*Juízos de Execução*);
- teollis- ja tekijänoikeustuomioistuin (*Tribunal da Propriedade Intelectual*);
- kilpailu-, sääntely- ja valvontakysymyksiä käsittelevä tuomioistuin (*Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão*);
- merioikeus (*Tribunal Marítimo*).

50 artiklan 1 kohdan b alakohta – Viranomainen, joka on nimetty toimivaltaiseksi hankkimaan tilítietoja

Ordem dos Solicitadores e dos Agentes, OSAE (toimistoasianajajien ja ulosottoviranomaisten liitto)

Rua Artilharia 1, n.º 63

1250-038 Lisboa

Puhelin: (+351) 213894200

Faksi: (+351) 213534870

Sähköposti: geral@osae.pt

50 artiklan 1 kohdan c alakohta – Keinot tilitietojen hankkimiseksi

Portugalin lainsäädännössä säädetään seuraavista keinoista:

- Kaikkien portugalilaisten pankkien velvollisuutena on ilmoittaa, onko velallisella tili kyseisessä pankissa (asetuksen 14 artiklan 5 kohdan a alakohta).
- Tiedonhankintaviranomaiselle annetaan pääsy asiaankuuluviin tietoihin, jos kyseiset tiedot ovat viranomaisten ylläpitämissä rekistereissä tai muuten viranomaisten hallussa (14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

Nämä keinot on vahvistettu siviiliprosessilain (Código de Processo Civil) 749 §:ssä ja niitä koskeva sääntely perustuu päätökseen (Portaria) nro 282/2013 (annettu 29.8.2013, nykyisessä muodossaan).

Toimivaltainen viranomaisen toimistoasianajajien ja ulosottoviranomaisten liitto (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Exução*) pyytää Portugalissa olevia tilejä koskevat tiedot Banco de Portugalilta (keskuspankilta). Näissä tietopyynnöissä on aina ilmoitettava velallisen kansallinen verotunnus (NIF) tai oikeushenkilön yhteisötunnus (NIPC). Jotta pyyntö voitaisiin käsitellä nopeasti, on suositeltavaa ilmoittaa pyynnössä seuraavat tiedot:

- velallisen kansallinen verotunnus (*Número de Identificação Fiscal, NIF*) tai
- yhtiön tapauksessa yhteisötunnus (*Número de Identificação de Pessoa Coletiva, NIPC*)
- velallisen osoite.

50 artiklan 1 kohdan d alakohta – tuomioistuimien, jolle turvaamismääräyksen hylkäämistä koskeva muutoksenhaku osoitetaan

Muutoksenhakuasioissa toimivaltaisia ovat muutoksenhakutuomioistuimet (*Tribunais da Relação*).

Muutosta on kuitenkin haettava kansallisen lainsäädännön mukaan siltä tuomioistuimelta, joka on antanut riidanalaisen päätöksen.

50 artiklan 1 kohdan e alakohta – Viranomaiset, jotka on nimetty toimivaltaisiksi vastaanottamaan, toimittamaan ja antamaan tiedoksi turvaamismääräys ja muut tämän asetuksen mukaiset asiakirjat

- Tuomioistuimia edustavat virkamiehet (*oficiais de justiça*);
- toimistoasianajajien ja ulosottoviranomaisten liittoon (*Ordem dos Solicitadores e Agentes de Execução, OSAE*) kuuluvat ulosottomiehet (*agentes de execução*).

Yleensä ulosottomiehet ovat toimivaltaisia suorittamaan tarvittavat tiedoksiannot.

Portugalin prosessioikeuden mukaan tuomioistuimen virkamiehet ovat toimivaltaisia seuraavissa tapauksissa:

- täytäntöönpanotoimet, joissa velkojana on valtio;
- täytäntöönpanotoimet, jossa syyttäväviranomaisen edustaa velkojaa;
- jos sillä alueella, jolla täytäntöönpanotoimet ovat vireillä, ei toimi ulosottomiestä ja toisen alueen ulosottomiehen nimittäminen asiaa hoitamaan johtaisi kohtuuttomiin kustannuksiin; tuomioistuin päättää velkojan pyynnöstä antaa asian tuomioistuimen virkamiehen hoidettavaksi;
- jos menettelyn edellyttämät täytäntöönpanotoimet aiheuttaisivat kohtuuttomia matkakuluja eikä toimien toteuttamispaikassa ole ulosottomiestä; tuomioistuin päättää ulosottomiehen pyynnöstä antaa asian tuomioistuimen virkamiehen hoidettavaksi,
- kun täytäntöönpanotoimien rahamääräinen arvo on enintään 10 000 euroa, jos velkojat ovat luonnollisia henkilöitä eikä hakemus liity kaupalliseen tai teolliseen toimintaan ja jos pyyntö sisältyy täytäntöönpanohakemukseen ja täytäntöönpanotoimista aiheutuvat kustannukset maksetaan;
- kun täytäntöönpanotoimien rahamääräinen arvo on enintään 30 000 euroa, jos hakemus liittyy työntekoon ja jos pyyntö sisältyy täytäntöönpanohakemukseen ja velkoja maksaa täytäntöönpanotoimista aiheutuvat kustannukset.

50 artiklan 1 kohdan f alakohta – Viranomainen, jolla on toimivalta panna täytäntöön eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys

Toimistoasianajajien ja ulosottoviranomaisten liitto (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes*, OSAE).

50 artiklan 1 kohdan g alakohta – Missä määrin yhteis- ja hallintatilit voidaan turvata

Portugalin lainsäädännössä oletetaan, että velka jakautuu tasan osapuolten kesken, ellei toisin osoiteta. Kummankin tallettajan hallussa katsotaan siis olevan puolet tilillä olevista varoista (siviililain (*Código Civil*) 513 ja 516 §). Näin ollen turvaamismääräys kattaa velallisen osuuden yhteistilistä, kun oletetaan, että osuudet ovat yhtä suuret (siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 780 §:n 5 momentti).

Tämä tasaosuuksia koskeva oletama voidaan kumota vastaanäytöllä. On siis erikseen osoitettava, että pankkitilille talletetut varat kuuluvat yhdelle tilinhaltijalle tai jollekin tilinhaltijoista, omistusosuudet poikkeavat toisistaan tai varat kuuluvat kolmannelle osapuolelle.

Jos turvaamismääräys koskee vain toista puolisoa ja turvaamistoimien kohteena on puolisojen yhteinen tili, koska velallisella ei katsota olevan riittävästi omia varoja, turvaamismääräyksen kohteena olevan henkilön puolison on haettava omaisuuden ositusta tai ilmoitettava hyväksyvänsä velallisen puolison pyynnöstä, että velka katsotaan yhteiseksi. Jos turvaamismääräys on kohdistettu vain toiseen puolisoon ja vain hänen nimissään olevaan tiliin, turvaamismääräyksen kohteena oleva puoliso voi kuitenkin esittää, että velka on yhteinen. Tällöin turvaamismääräys voidaan kohdistaa puolisojen mahdolliseen yhteiseen tiliin (siviiliprosessilain 740 §:n 1 momentti; 741 §:n 1 momentti ja 742 §:n 1 momentti).

Jos pankkitilin haltija on velallinen, mutta tilillä olevien varojen on ilmoitettu kuuluvan kolmannelle osapuolelle, kyseinen kolmas osapuoli voi vastustaa turvaamistoimia (siviiliprosessilain 342 §:n 1 momentti). Jos ilmenee, että velallinen omistaa kolmannen osapuolen nimissä olevan tilin varat, kolmas osapuoli voi valittaa turvaamismääräyksestä tai vastustaa turvaamistoimia. Hänen on tällöin esitettävä tosiseikkoihin perustuvaa näyttöä tai todisteita, joita tuomioistuimien ei ole ottanut huomioon ja jotka voisivat viedä pohjan turvaamismääräyksen antamisperusteilta (siviiliprosessilain 372 §:n 1 momentti). Ensin mainitussa tilanteessa kolmas osapuoli yrittää estää varojen ulosmittaamisen, kun taas toiseksi mainitussa tilanteessa tähän pyrkii velallinen.

50 artiklan 1 kohdan h alakohta – Säännöt, joita sovelletaan ulosotosta vapautettaviin määriin

Siviiliprosessilain 391 §:n 2 momentin mukaan turvaamismääräyksiin sovelletaan tietyin mukautuksin ulosmittausta koskevia säännöksiä.

Ulosmittaus on rajattava varoihin, jotka ovat tarpeen täytäntöönpanon kohteena olevan velan ja täytäntöönpanotoimien arvioitujen kustannusten maksamiseksi (siviiliprosessilain 735 § 3 momentti).

Siviiliprosessilain 738 §:n mukaan ulosmittauksen ulkopuolelle jää kaksi kolmasosaa (2/3) nettotuloista, palkasta, säännöllisesti maksetusta eläkkeestä tai muusta sosiaalietuudesta, vakuutuksesta, tapaturmakorvauksesta tai elinkorosta tai jostakin muusta samankaltaisesta toimeentuloturvasta. Näiden tulojen nettomäärän laskennassa otetaan huomioon vain lakisääteiset vähennykset bruttomäärästä. Tällaiseen ulosmittauskieltoon sovelletaan ylärajaa, joka vastaa kolmea kansallista minimipalkkaa kunakin ulosmittauspäivänä, ja vastaavasti alarajaa – silloin kun ulosottovelallisella ei ole muita tuloja –, joka vastaa yhtä kansallista minimipalkkaa.

Pankkitalletusten tapauksessa ulosmittaamisesta vapautettu määrä vastaa kansallista minimipalkkaa.

Kun täytäntöönpanotavien saatavien määrä ja luonne sekä ulosottovelallisen ja hänen perheensä tarpeet otetaan huomioon, tuomioistuimien voi poikkeuksellisesti velallisen pyynnöstä pienentää tulojen ulosmitattavaa osaa kohtuulliseksi katsomakseen ajaksi. Velallinen voidaan jopa kokonaan vapauttaa ulosmittauksesta, kuitenkin enintään vuodeksi.

Pankkitalletukset on siviiliprosessilain 739 §:n mukaan vapautettu ulosmittaamisesta, jos ne liittyvät ulosmittaamisesta vapautetun lainan maksuun.

50 artiklan 1 kohdan i alakohta – Onko pankeilla oikeus periä maksuja vastaavien kansallisten

määräysten toteuttamisesta tai tilitietojen toimittamisesta, ja jos on, kumpi osapuoli on vastuussa näiden maksujen maksamisesta

Pankeilla on oikeus periä korvausta tarjoamistaan palveluista vain tapauksissa, joissa velkoja on kaupallinen yritys, joka on edeltävänä vuonna esittänyt tuomioistuimelle, kirjaamolle tai asiointipisteelle vähintään 200 turvaamistoimihakemusta (siviiliprosessilain 780 §:n 12 momentti).

Päätöksessä (*Portaria*) nro 202/2011 (annettu 20.5.2011, viimeisimmässä muodossaan) vahvistetaan tähän korvauksen taso, maksu- ja perintätavat ja korvausmäärien kohdentuminen.

Korvaus vastaa menettelystä aiheutuneita kustannuksia asioissa, jotka ovat yksinomaan velkojan vastuulla. Niihin ei sisälly ulosottoviranomaisen palkkiota tai kuluja eikä täytäntöönpanokuluja. Niitä ei myöskään voida katsoa osapuolten kuluiksi (päätöksen nro 202/2011 1 ja 2 §).

Kun kyse on turvaamistoimien kohteena olevan henkilön pankkitilillä olevien varojen ulosmittaamisesta, korvaus on 20,40 euroa (eli 1/5 laskentayksiköstä).

Kun ulosmittaus ei ole mahdollista (turvaamistoimien kohteena olevalla ei ole pankkitiliä tai riittäviä varoja), korvaus on 10,20 euroa (eli 1/10 laskentayksiköstä).

50 artiklan 1 kohdan j alakohta – Maksuasteikko tai muu säännöstö, jossa vahvistetaan turvaamismääräyksen käsittelyyn tai täytäntöönpanoon osallistuvien viranomaisten tai muiden elinten perimät maksut

Portugalissa pankit toimittavat tilitietoja 50 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettujen edellytysten ja maksuasteikon mukaisesti.

Turvaamismääräyksen käsittelystä ja täytäntöönpanosta peritään seuraavat maksut:

- 25 euroa, jos velallisen kotipaikka on alkuperäjäsenvaltiossa
- 51 euroa, jos velallisen kotipaikka ei ole alkuperäjäsenvaltiossa.

50 artiklan 1 kohdan k alakohta – Vastaavien kansallisten määräysten mahdollinen etusija-asema

Ei sovelleta.

50 artiklan 1 kohdan l alakohta – Tuomioistuin tai täytäntöönpanoviranomainen, jolla on toimivalta myöntää oikeussuojakeino

Turvaamismääräystä koskeva muutoksenhaku 33 artiklan 1 kohdan mukaisesti:

- muutoksenhakuasiassa toimivaltainen on se ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka on antanut turvaamismääräyksen.

Turvaamismääräyksen täytäntöönpanoa koskeva muutoksenhaku 34 artiklan mukaisesti:

- siviilioikeudellisia asioita käsittelevät keskusjaostot (*Juízos Centrais Cíveis*) ovat toimivaltaisia täytäntöönpanoasioissa, joiden rahamääräinen arvo on yli 50 000 euroa*
- siviilioikeudellisia asioita käsittelevät paikallisjaostot (*Juízos Locais Cíveis*) (jos sellainen on) ja yleisiä asioita käsittelevät jaostot (*Juízos de Competência Genérica*) ovat toimivaltaisia täytäntöönpanoasioissa, joiden rahamääräinen arvo on enintään 50 000 euroa*

* Määrä sisältää pääoman ja korot/seuraamukset, joita kertyy turvaamismääräyksen esittämisaikankohtaan asti.

50 artiklan 1 kohdan m alakohta – Tuomioistuin, jolle muutoksenhaku osoitetaan, ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika

Muutoksenhaku on esitettävä tuomioistuimelle, jonka antamaan tuomioon muutosta haetaan (siviiliprosessilain 637 §:n 1 momentti). Sen jälkeen muutoksenhakuasia toimitetaan ylioikeuden (*Tribunal da Relação*)

käsiteltäväksi.

Muutosta on haettava 15 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantopäivästä (siviiliprosessilain 638 §:n 1 momentti ja 363 §:n 1 momentti).

50 artiklan 1 kohdan n alakohta – Oikeudenkäyntimaksut

Aluksi on täsmennettävä, että 26. helmikuuta 2006 annetulla asetuksella 34/2008 hyväksytyn oikeudenkäyntikuluja koskevan säännösten (*Regulamento das Custas Processuais*) 5 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu ilmaistaan laskentayksikköinä (*Unidades de Conta, UC*). Yhden laskentayksikön arvo on tällä hetkellä 102 euroa. Oikeudenkäyntimaksun suuruus määräytyy asian arvon tai monimutkaisuuden mukaan.

Turvaamistoimia koskevassa menettelyssä maksettava oikeudenkäyntimaksu määräytyy oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 7 §:n 1, 4 ja 7 momentin ja taulukon II mukaisesti asian arvon mukaan seuraavasti:

- enintään 300 000 euroa: oikeudenkäyntimaksu 306 euroa (3 UC)
- arvo yli 300 000 euroa: oikeudenkäyntimaksu 816 euroa (8 UC).

Erityisen monimutkaisissa turvaamistoimia koskevissa menettelyissä oikeudenkäyntimaksuksi vahvistetaan 9–20 UC (918–2 040 euroa). Tätä varten siviiliprosessilaissa (530 §:n 7 momentti) pidetään erityisen monimutkaisina kanteita ja turvaamistoimia koskevia menettelyjä, jotka

a) sisältävät liian monisanaisia perusteluja tai vaatimuksia;

b) liittyvät hyvin erikoistuneisiin oikeudellisiin kysymyksiin tai erityisen teknisiin aiheisiin tai edellyttävät monia eri oikeudenaloja koskevien oikeudellisten kysymysten tarkastelua; tai

c) edellyttävät suuren todistajajoukon kuulemista, monimutkaisten todisteiden tutkimista tai lukuisia pitkäjänteisiä toimintavaiheita todisteiden esittämiseksi.

Edellä mainittuja määriä voidaan korottaa, jos esitetyt menettelyt ylittävät tietyn vuotuisen kynnyksen. Näin on esimerkiksi silloin, kun kaupallinen yhtiö on toimittanut tuomioistuimeen, tuomioistuimen kirjaamoon tai asiointipisteeseen edeltävän vuoden aikana vähintään 200 hakemusta, jotka koskevat turvaamistoimia, kannetta tai vireillepanoa tai täytäntöönpanoa (oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 13 §:n 3 momentti). Tällaisessa tapauksessa maksua korotetaan 3,5 UC:lla (357 euroa), 9 UC:lla (918 eurolla) ja 10–22 UC:lla (1 020–2 244 euroa).

50 artiklan 1 kohdan o alakohta – Asiakirjojen käännöksissä hyväksytyt kielet

Ei sovelleta.

■ Päivitetty viimeksi: 04/12/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.